

Een eerlijke wereld

Waarom is er
ongelijkheid ...

... en wat kun jij daaraan doen?

Wat je moet weten over geld

Als iemand jou een briefje van 20 euro geeft, kun je daar spulletjes van gaan kopen. (Of heel veel ijsjes!) Gek, want in feite is het maar een stukje papier. Alleen omdat we met elkaar hebben afgesproken dat je daar in winkels mee kunt betalen, is het zo.

DE GESCHIEDENIS VAN GELD

In de prehistorie kwamen de mensen aan voedsel en spullen door te handelen of te ruilen. Iemand had bijvoorbeeld schapenwol, waar kleding mee kon worden gemaakt. Als hij een voorraadpot nodig had, ruilde hij zijn wol met iemand die een voorraadpot had en die wel wat wol kon gebruiken. Dan moesten ze elkaar natuurlijk wel eerst zien te vinden! Het was gemakkelijker als er een betaalmiddel was dat iedereen wilde. Dan kon je dat gebruiken om dingen mee te kopen.

EDELSTENEN ZOALS AMBER OF JADE

ZOUT

KAURI'S, EEN SOORT SCHELLEN

Rond het jaar 1000 voor Christus werden de eerste munten geslagen.

In het oude China maakten de mensen munten van steen, bot, jade en brons in de vorm van kauri's.

De eerste zilveren en gouden munten werden geslagen in Turkije. Deze oud-Griekse munt, met de afbeelding van een uil erop, stamt uit ongeveer de vierde eeuw voor Christus.

ECONOMIE

We zijn de hele dag bezig met geld: we willen het verdienen, sparen en uitgeven ... Dat alles bij elkaar noemen we de economie. Wil je meer weten over geld? Dan kun je later het vak economie studeren.

VOORLOPERS VAN GELD

De eerste betaalmiddelen leken in de verste verte niet op ons geld. Wat dacht je bijvoorbeeld van:

KOEIEN

DIERENHUIDEN

MODERN GELD

Tegenwoordig hebben we nog steeds munten. En biljetten natuurlijk. Maar we betalen ook op andere manieren. Als je geld op je bankrekening hebt, betekent dat niet dat ergens in het kantoor van de bank een stapel geld van jou ligt opgeslagen. Jouw geld is niets anders dan een getal op je rekeningnummer, dat bijgehouden wordt in een computersysteem.

Als je betaalt met je pinpas, stuurt het computersysteem van het pinapparaat een bericht naar de bank, zodat op jouw rekening een lager bedrag komt te staan en een hoger op de rekening van degene aan wie je betaalt.

Andere vormen van ongelijkheid

Er zijn nóg meer vormen van ongelijkheid, alsof het verschil tussen rijk en arm nog niet genoeg is. Deze vormen hebben vaak wel te maken met rijkdom en armoede, maar niet altijd.

ONGELIJKHEID IN GEZONDHEID

Ook gezondheid en ziekte zijn ongelijk verdeeld, net als de hoeveelheid zorg die er beschikbaar is voor mensen. Er kan een link zijn met armoede, vooral in landen waar je moet betalen voor de gezondheidszorg.

Astma en andere ziektes kunnen verergeren als mensen wonen naast een snelweg of een fabriek die veel gasen uitstoot.

Er zijn ook andere redenen. Mensen in grote steden kunnen last krijgen van longziektes als astma. Als ze een gevaarlijke of zware baan hebben, kunnen ze daar ook last van krijgen. Ook de afstand van hun woonplaats tot een ziekenhuis en of ze daar gemakkelijk naartoe kunnen, bepaalt de ongelijkheid in gezondheid.

WATER-ONGELIJKHEID

Sommige mensen kunnen, vaak door de plek waar ze wonen, gemakkelijker aan schoon drinkwater komen dan andere. Als er geen schoon drinkwater is, kunnen mensen ziek worden.

Koeweit is een land in de woestijn. Er is nauwelijks water. Daarom zijn er speciale fabrieken die het zout uit zeewater halen, zodat het drinkbaar wordt. Koeweit heeft geld voor zulke fabrieken, maar als het armer wordt, of de fabrieken worden verwoest door een natuurramp, dan zal het gebrek aan water een groot probleem zijn.

watertorens in Koeweit

RESPECT VOOR MENSENRECHTEN

Mensenrechten zijn er voor iedereen. Alle mensen hebben het recht op leven, op vrijheid en het recht op vrijheid van meningsuiting en godsdienst. Toch respecteren niet alle landen deze rechten. In bepaalde delen van de wereld kun je gevangen worden genomen als je kritiek op de regering hebt, of als je een bepaalde geloofsovertuiging hebt.

Augusto Pinochet was een dictator. Hij heerste over Chili in de jaren 70 en 80 van de vorige eeuw. Zijn regering schond veel mensenrechten. Zo werden politieke tegenstanders gearresteerd en gemarteld.

DISCRIMINATIE

Over de hele wereld worden mensen benadeeld en **gediscrimineerd** omdat ze

- ★ een andere afkomst hebben,
- ★ een ander geloof hebben,
- ★ een ander geslacht hebben,
- ★ een beperking hebben.

Als een trap de enige manier is om ergens te komen, worden rolstoelgebruikers benadeeld.

Een eerlijke wereld

Dankzij moderne technieken, voldoende inkomen en sociale wetten en rechten kunnen veel mensen een fijn leven leiden. Ze hebben een woning, er zijn scholen en ziekenhuizen in de buurt en machines en robots maken hun werk niet al te zwaar. Helaas geldt dit niet voor alle mensen in de wereld.

Hoe kan het dat niet ieder mens dezelfde kansen heeft? Waarom zijn sommige landen arm en andere rijk? Wat heeft de klimaatcrisis met armoede te maken? En hoe lossen we de ongelijkheid op?

Dit boek gaat in op deze vragen en nog veel meer. Je ontdekt dat internationale hulpverlening nodig is en waarom het zo belangrijk is dat kinderen naar school kunnen gaan. Het goede nieuws is dat er heel veel manieren zijn om ervoor te zorgen dat de wereld eerlijker wordt. En jij kunt daar ook je steentje aan bijdragen!

Boeken in deze serie:

978-94-6341-952-9

978-94-6341-953-6

978-90-7271-800-6

978-90-8664-988-4

978-94-6439-218-0

978-90-7271-800-6

978-94-6439-217-3

 corona

9 789464 392173

www.schoolsupport.nl